

ÚJVIDÉKI HIRLAP.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felélős szerkesztő:

dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet-tér 6. szám. — Telefon szám 49.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Akik elhagyják a hazát.

Kornfeld Zsigmond ur, a magyarországi pénzek ura megmagyarázta nekünk a minap, hogy a kivándorlás tulajdonképpen áldás Magyarországra nézve. Mert Amerikába szakadt véreink évente átlag 130 millió koronát küldenek haza s a pénz itt költődik el, itt megy át a közforgalomba.

A pénzügyi kapacitásnak a pénz szempontjából tényleg igaza is van. A 130 millió, amely legnagyobb részt a legszegényebb néposztálynak jut, nem megvetendő összeg, a felvidéki falvak s városok, ahol a kivándorlás mind nagyobb mérvet ölt, érzik is az amerikai pénznek jótékony hatását.

Most meg már úgy áll a dolog, hogy — amint látszik — intéző köreink is a Kornfeld-féle villáspoltra helyezkedtek s olyanképpen szabályozták a kivándorlást, hogy szerződést kötöttek egy hajózási vállalattal arra nézve, hogy csakis ez a vállalat szállíthatja állami kedvezményel a magyar kivándorlókat s egyúttal kötelezte magát a magyar állam, hogy legalább 30000 kivándorlót bocsájt a társaság rendelkezésére. Ha kevesebbet szállít, minden elmaradt fél után 100 korona bánatpénzt fizet. Ebből tehát az következik, hogy ezentúl a felsőbb hely-

ről utasított szolgabírák és alispánok csapnak majd fel kivándorlási ügynököknek, bízattatván a szegény népet, hogy csak hagyják itt a hazát, világért sem marasztalják őket. Ezt kell tenniük, mert hiszen ha nem vándorol ki a kötött mennyiség, az államnak nagy kamatpénzt kell fizetnie . . .

De ne zúgolódjunk! Az állam nem csinált rossz üzletet és nem fog ráfizetni. A jelenlegi körülmények között nemcsak 30000, de 50000 magyar kivándorlót is lehet biztosítani a hajózási vállalatnak.

Ez aztán megint azt jelenti, hogy nemcsak 3000-nek szabad kivándorolni, de száz és kétszáz ezernek is . . . Persze, csak annak a társaságnak a hajóján, mellyel a kormány szerződött.

Az mondják s reméljük is, hogy így lesz, hogy a hajózási vállalat olcsón, biztosan, kényelmesen szállít, nem spekulál a kivándorlók bőrére s nem csapja be őket olyképpen, hogy New-York helyett Braziliában vagy Guyanába szállítja őket. A társaság odakünn a világban is pártfogásába veszi a magyar kivándorlót. Mindez rendjén van. Ha már nem tudjuk megakadályozni a kivándorlást, akkor legalább biztosítsunk jó, olcsó utat idegenbe szakadt véreinknek s lehetőleg akadályozzuk meg, hogy odakünn elpusz-

tuljanak vagy elveszzenek a magyar hazára nézve.

A helyzet azonban most már mindenestre az, hogy az állam s a hatóságok nemcsak, hogy meg nem akadályozzák, de egyenesen előmozdítják a kivándorlást. Tempora mutantur! . . .

Nemrégiben még az volt a közvélemény s az intéző körök felfogása, hogy tőlünk telhető minden erővel vissza kell tartani a népet a kivándorlástól, mert hiszen oly kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kell kegyelmezni. S egyre másra érkeztek a hírek arról, hogy a csendőrség hol itt, hol ott tartóztattak le s tolonczoltak vissza szülőfalujukba a határszéli állomásról kivándorló csapatokat.

Tehát két év előtt még kevesen voltunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kellett kegyelmezni — ma megsza- porodtunk, hogy „schlusst“ 30000 kivándorlóra!

Hol itt a logika? Az állambölcsesség? Az igazság, melyet a legnagyobb magyar hirdettek, s melyet igazságnak hirdettek egészen két esztendő előttig? Nincs, vége van!

Menjenek csak, ti szegény, szerencsétlen magyarok, akik nem tudtok megélni a hazátokban. Menjetek csak akár Finnén, akár Brémán keresztül és szeressétek jobban Magyarországot, mint Magyarország titeket!

TÁROZA.

A legátus ur.

A református kollégium nagy, fekete tábláján kifüggesztették a pünkösdi legációkat. Nagy csoport verődött össze a tábla körül s mindegyik diák a legszívesebben a legátusjára járó legátiót akarta magának „kifogni“. A rektor uramnak akadt is dolga elég, mert a sok jelentkező egytől-egyik jó legátiót akart kapni s összesen alig volt félannyi legátió, mint a mennyi jelentkező kardoskodott szónoklasi képességének kitünősége mellett. A valkói legátióra aspiráltak legtöbben. De hát Kócz Gázi azért volt székely gyerek, hogy esze legyen. A rektor uramhoz illendőséggel beállt.

„Jelentem alássan a tekintetes rektor uramnak, hogy Valkóra szeretnék menni legátióba. A tavaly Donghen voltam pünkösdre, az idén karácsonykor Bikafalván mondtam volt prédikációt s már most megkövetem a rektor uramat, mégis csak én volnék Valkóra való legátus.“

„Jó van, fiam“, elmehetsz Valkóra, de aztán becsület legyen a szájadban, ha szóra nyitod. A valkói székelyek kurucz emberek és vallásosak s megkövetelik a legátustól, hogy a szívükre tudjon hatni. Itt van fiam a levél a tiszteletes urhoz.

Gázi megköszönte illendően a rektor ur jóindulatát, átvette az ajánló levelet és atillája zsebébe csuszította. Elbueszott és a folyosón végigharsogtatta, hogy ne fárassza magát senki a valkói legátióért, mert már neki donáltak. Néhány elbizakodott diáknak félre- esusztott a nyelve, de hát nem tehetett már ez ellen senki: a valkói legátus Kócz Gázi volt.

Eljött pünkösdi szombatja s Gezsának meg kellett indulnia szent útjára, hogy még aznap délután bemutathassa magát híveinek. Korán reggel elbueszott kenyeres pajtásaitól s meghagyta, hogy ágyastársa, Theke Laci az egész ágyban aludhassék a bundás megtisztította Gázi eszímait s Gázi megígérte neki, hogy hazajövet kap tőle egy piczulát, a minék a kis diák szörnyen megörült s hangoztatta, hogy bár már vissza is jött volna Gázi.

Hunyadig vasuton utazott, onnét aztán Kocsit kellett volna venni. A mint a státiót elhagyta, valkói Péter gazda kocsiját látta a falu felé tartani.

„Bátyám! Instálnám, vegyen fel a kocsijára, a valkói legátus vagyok!“

„Ejnye öcsém! Nem illik azt kérni, ülj fel csak ide mellém, nem kell azt kérni. . .“ Gázi felült a kocsira. Elbeszélgetett az öreggel.

„Bátyám, hát aztán vannak-e szép leányok Valkón?“

„Hü, teremtette legátusát! Hát a lányok körül jár az eszed?“

„Hát már azért kérdeztém, hogy lesz-e nagy veszekedés a pünkösdi királynő miatt?“

„Van egy pár szép virág a faluban, aztán meg a legények is beleszólnak a dologba!“

„Majd meglátjuk, hogy ki lesz a királynő!“

„Azt biz már most tudom, hogy a bíró lánya lesz! Olyan szemei vannak, mint a nap! A száját is csak ő tudja oly szépen csókra esuesoritani, hogy az árgyelusát, megered a a nyálam, ha rájta felejttem az én öreg szememet!“

„Sok legény settenkedik körül?“

„Bizony csak egy, a Gát Ferkó! Nem is lesz a más felesége!“

Közben beértek a faluba Péter gazda illendően a tiszteletes ur portájáig vitte a legátust. Gázi pálinkára valót nyújtott oda Péter gazdának, a ki nem fogadta volt el.

„A székely ember nem iszik pálinkát öcsém! A tótnak való a pálinka! Aztán meg nem vagyok én városbeli kocsis, hogy megbérelj az utazásért.“

Gázi megköszönte szépen Péter gazda szíveségét s beállított a tiszteletes Menyhárt Mózes urhoz.

Felhívás.

Magyarország bortermelőihez, borkereskedőihez és mindazokhoz, a kik a borgazdaság iránt érdeklődnek.

Tizenkét hosszú esztendeig nyögte borgazdaságunk az olasz borvámklauzulát. Tizenkét esztendeig lehetetlen volt borforgalmunk üdvös fejlődése, és most, amikor végre abba a régen óhajtott helyzetbe jöhetnénk, hogy lerázzuk ama nehéz bilincseket, amelyekbe diplomataink rövidlátása verte borgazdaságunkat, most újabb és még sokkal nagyobb veszedelem fenyeget bennünket.

Küszöben van az Olaszországgal való kereskedelmi szerződésünk megújítása. Támogatva az osztrák sajtó, az osztrák kormány és a közös külügyminiszterium által Olaszország megmozgat minden követ, hogy továbbra is biztosítsa borai számára a hozzánk való vámkedvezményes bevitelt. Szükségtelen megindokolni, mily kiszámíthatatlan következményekkel járna bortermelésünkre és borkereskedelmünkre nézve, ha teljesítenék Olaszország kívánságait. Mivel az összes többi bortermelő országok, a legtöbb kedvezményes viszony alapján, Olaszországnak engedélyezendő minden kedvezményt teljes joggal igényelnének a maguk számára is: az olcsó, testes és szeszűs külföldi borok beözönlésének óriási veszedelme fenyeget bennünket.

Szöleink felújítása sok száz milliót nyelt el, ami odaveszne, ha az Olaszországgal kötendő új kereskedelmi szerződés alkalmával tervezett merénylet tényleg végre is hajtatnák.

Nincs vesztegetni való időnk, küszöben az ellenség. Az olasz kormány Bécsbe és Budapestre küldötte képviselőjét, Miraglia szenátort, hogy követeléseinek ervényt szerezzen, és amennyi e küldetés eredményeiről a hírlapi tudósítások révén kiszivárgott, azt látszik bizonyítani, hogy Bécsben nem éppen rossz szemmel nézik a szenátor ur buzgólkodását.

Ily viszonyok között féltő, hogy kormányunk minden jóakarata mellett is borgazdaságunkat

nem lesz képes kellő védelemben részesíteni. Kötelességünk tehát oda hatni, hogy kormányunk a kereskedelmi szerződés tárgyalásakor hatalmas, egységes közvéleményre támaszkodhassék, amely elemi erővel lép sorompóba borgazdaságunk követelményei: a maximális borvám-tétel változatlan megtartása mellett.

A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége fennállása óta mindenha e követelések érvényesülése érdekében szállott sikra, s nem fogunk nyugodni, amíg a győzelmet ki nem vívtuk és meg nem vetettük alapját borgazdaságunk üdvös fejlődésének, gyarapodásának. E célra szükségünk van a borgazdaság összes tényezőinek legbuzgóbb támogatására, s mi azzal a felhívással fordulunk Magyarországi bortermelőihez, borkereskedőihez és minden érdekeltségű körhöz: támogassák akciónkat, esatlakozzanak hozzánk, menesszenek küldöttséget a kormányhoz és követeljék borgazdaságunk megvédését.

Megkérjük az összes törvényhatóságokat, gazdasági egyleteket, hegyközségeket, kereskedelmi kamarákat, bortermelő és kereskedelmi egyesületeket, járjanak el hasonló értelemben a kormánynál, és szólítsák fel mindazokat az országgyűlési képviselőket, akiket bortermelő vidékek küldöttek a parlamentáris segéd-eszközök igénybevételével hassanak oda, hogy Magyarország bortermelése és borkereskedelme jogos védelemben részesüljön.

Ne tétovázzunk! Egyesüljünk e jelszó alatt:
„Nem kell nekünk külföldi bor!”

Hazafias üdvözléssel:

Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége.

Ujdonságok.

Május elseje és a hurezolkodás. Az idén május elseje vasárnap lesz. Igen sokan nincsenek tisztában vele, vajjon szabad-e akkor hurezolkodni. A vasárnapi munkaszünetre való törvény is tiltja a hurezolkodást, de a lakbér

szabályrendelet is világosan mutatja, hogy az első nap a fél hurezolkodni nem tartozik. Az idén tehát május elsején nem lehet hurezolkodni.

Uj lap Zomborban. „Uj Bácska” címmel vasárnap új politikai lap indult meg Zomborban. A lapnak — mely hetenként háromszor jelenik meg — felelős szerkesztője dr. Donoslovits Vilmos, kiadója Báits Vladimir nyomdász.

Elfogott pénzhamisítók. Az ujvidéki kir. ügyészséghez már régebb idő óta érkeztek hamis huszkoronások, amelyet ismeretlen egyének hoztak forgalomba. Hosszas nyomozás után sikerült csak a bandát fel fedezni. Ifj. Major Ferencz volt a főkolompós, aki édes apjával Major Ádámmal együtt gyártotta a hamis bankokat. Ifj. Major Ferencz már hasonló viselt dolgai miatt ismeretes a szegedi törvényszék előtt. Aránylag még fiatal ember. Négy középiskolát végzett és így nem minden híjával van a bankóhamisításhoz. Utánzatai annyira élethűeknek látszanak, hogy csak gyakorolt szem tudja megkülönböztetni az eredetitől. A bankócsináló bandáról e hónap elején rántotta le a leplet az ujvidéki rendőrség. A mint a vezért elfogták, azonnal vallatásra kísérték. Ifj. Major ugyadta elő a dolgot, hogy ő még a múlt év folyamán hozatott Berlinből egy bankócsináló kőszajtót és apja segítségével készítették a hamis huszkoronásokat. Hogy pedig feltűnés nélkül üzhessék bűnös mesterségüket és tudhassanak a hamisítványokon, beavattak a titkukba 6 ujvidéki parasztot, névszerint: a négy Szubity testvért, Izsákot, Istvánt, Dávidot és Lázárt. továbbá Bánszky Ferenczet és Gruesics Milits Pályát, akik Ujvidéken és a környéken megfelelő jutalék ellenében beváltották a hamisítványokat. Az egyik Szubity és Gruesics még ma sem kerültek kézre. Állítólag átmentek Horvátországba nagy összegű hamis bankjegyekkel, hogy azokat ott értékesítsék. Szubity Lázárt a mitroviczai rendőrség fogta el, míg a többi hamisítót az ujvidéki ügyészség vette pártfogásába. A főkolompós vallomása szerint eddig 64 db hamis huszkoronást készítettek és hoz-

„Szerencsős jó napot kívánok tiszteletes uram, én volnék a legátus!”

„Isten hozott nálunk, ülj le! Aztán van-e valami kívánságod? Éhes vagy-e fiam?”

„Köszönöm, meg vagyok úgy is, órátió után!”

„Ugy... Ugy...”

A tiszteletes ur aztán kioktatta Gázsit.

„Fiam, ha beszélsz, hangosan tedd, hogy mindenki hallhassa. Ha teszel, hogy mindenki lássa. Azután jámboran viselkedj és a pünkösdi céción ne táncolj, mert a legátusnak nem illik az ilyesmi.”

Gázsit az egyházi a predikáció után körülvitte a faluban! Az egyházi jóképű ember volt, de orra kissé vörös, a mi elárulta azt, hogy nem idegenkedik a bortól.

„Tudja legátus ur, itt az a szokás, hogy a legátus urat megkínálják mindenütt egy-két meszely borral! Nehogy sokat igyék! Különb-ben majd vigyázok kendre, csak bizza reám.”

„Ez itt a Szöcsék kuriája! Nem megyünk be, vizes a boruk!” Magyarázgató az egyházi.

„Ez meg a Szentelék portája, ide benézünk, szemrevaló kis lány a Rózi.”

Be is mentek! Ittak is, ettek is! Azután sok jót kívántak az ünnepekre s odébb mentek egy házzal.

„A bírókhoz be kell, hogy menjünk, leg-

átus ur. De tartsa kezét a szívére, mert veszedelmes rá nézni a bírók Katájára! Aztán meg Sára asszony is szemrevaló menyecske!”

„Ne féltsen engem! Vigyázzon csak magára,” nyugtatta meg Gázsit.

Itt aztán a legátus kötelessége szólásra készítette Gázsit. Beszélt is: az ivás szentségtelenségéről, mialatt furt éltette a bíró urat s maradandó egészségére fenéig üritette a poharat. Meg is hívták pünkösdi vasárnapjára ebédre!

Esteledni kezdett. Bíró asztala körül ott volt a falu minden dísz, meg a tulajdon lánya, a szép Kata. Gázsit igen sokszor talált reá nézni, annyi bizonyos, mert a mikor elbueszott s kezet fogott Katával, olyat talált sóhajtatni, hogy maga is megijedt belé.

Kapuról kapura vették azután a falu népét s az egyházi addig vigyázott Gázsira, hogy le ne igya magát, míg maga lett részeg s Gázsinak haza kellett vinnie

Gázsit nem tudott elaludni. Egy új érzés, egy eddig előtte ismeretlen gyötörte is, meg élvezetet is szerzett neki. Szüntelen előtte volt a bíró Katája, piros, pozsgás arczával. Félálomban arról képzelődött, hogy mellette van de alig nyitá ki szeméit, eléje tárult a bíró házában látott kép, hogy bizony Kata csókjában Gál Ferke ajka furdik. Csak nagy nehezen tudott elaludni s az átélt izgalom még álma-

ban is szüntelen Kata képét festette le előtte lelki szeméi előtt.

Azt álmodta, hogy meg is csókolta... Hogy szeretett volna még álmodni róla szépet gyönyörűt, kívánta magának, hogy legszebb álma közepette ragadja el őt a halál, ha oly sivár az élet... Egy végtelen pusztaság volt előtte a jövő. Pedig milyen más lehetne ez az élet. Azután önmagát átkozta, hogy miért jött Valkóra. Volt érdemesebb is a valkói legátusságra a kollégiumban. De hát itt volt már! Így volt elrendelve odafenn, gondolta... De ha reagondolt arra, hogy aratáskor Kata Gál Ferke felesége lesz elfogta a kétségbeesés... Tépelődését a tiszteletes zavarta meg s mondta, hogy itt volna az ideje a templomba menni!

Gázsit hóna alá szoritotta a félmázsás bibliát s a templom felé ment. Lehajtotta fejét s komoran nézett maga elé! De hogy vetette volna fel tekintetét, emint így lassu léptekkel elhaladt az öreg parasztok mellett örvendezve susogták maguk között!

„Vallásos ember lehet a mi legátusunk, nem hall nem lát, csak a templomot, hogy elérje...”

Mikor aztán Gázsit a szószékre lépett s magasztalni kezdte a pünkösdi ünnep szépségét, szemé összetalálkozott Katáéval. Megakadt, pedig az uton mindig ezt tanulgatta, mikor Valkóra igyekezett.

tak forgalomba. Az ujvidéki kir. ügyészség az esetről értesítette a budapesti kir. ügyészséget, mely ifj. Major Ferencz és Major Ádám ellen hamis pénz készítése, a többiek ellen pedig hamis pénz forgalombahozatala miatt elrendelte a vizsgálatot és annak vezetésével az ujvidéki vizsgálóbírószéket bízta meg. Az ügy egyébként annak idején a budapesti kir. törvényszék elé került főtárgyalásra.

Császka György betegsége. Császka György érsek állapota napról-napra javul, úgy hogy a főpap most már naponta hosszabb ideig sétál kalocsai palotájának parkjában. Betegsége csak abból származott, hogy a nagyheti szer-tartások túlságosan kifárasztották. A betegség leküzdésére így elég volt néhány napi nyugalom. Az érsek állapotáról az ország minden részéről rendkívül sokan tudakozódtak levélben és táviratban. Így több ízben tudakozódtak: József Ágost királyi herceg és Augusztina királyi hercegnő, Vaszary Kolos hercegprímás, Meszlényi Gyula, Várossy Gyula és Kohl Medárd püspökök, Berzeviczy Albert és Plósz Sándor miniszterek, Csáky Albin gróf, Zichy Nándor gróf, Teleky József gróf, Rudnay Béla főkapitány, Rédl Béla báró és még számosan.

A zombori ezidei löversenyekre a Magyar Lovaregylet 1500 koronát, az Urlovasok szövete-kezte 2000 koronát engedélyezett.

Egy csábító após halála. Kegyetlen gyilkosság történt Bresztovác községben, ahol egy Araczkai Szvetozár nevű katona megölte a saját apját. Mintegy három évvel ezelőtt Araczkai Szvetozár megszöktetett egy Protics Jeléne nevű leányt a szülői háztól. A szöktetés után a szerelmesek Araczkaiéknál húzták meg magukat; törvényes házasságra azonban nem léphettek, mert a legény katonasorban volt. Másfél évvel ezelőtt Araczkainak be kellett vonulnia katonai szolgálatra s azóta Bécsben szolgált. Akkortájt történt, hogy a legény anyja meghalt, a háztartás vezetését a fiatal Protics Jeléne vette át, aki azóta együtt lakott apósával. Az após és a menyecske összebarátkoztak ugyanarra a lassan szerelmi viszony is fejlődött ki közöttük, ami nem maradt következmények nélkül. Ennek a szerelemnek az első gyümölcsét ezelőtt félévvel

Aznap délben a bírók házában látták vendégül ebédre. Kata mellé került a dus asztal-nal, mely a bíróné meg a lánya főztjét dicsérte. De hiszen nem igen nyult Gazsi sem az izle-tes káposztás-gombócához, sem a mazsulaszől-ős turósbéleshez. Egy esőkért odaadta volna az egész étlapot. De hát a esők elmaradt s elmaradt az a szép beszéd is, a melyet ma délben elakart mondani; torkába fojtotta valami. Meg is mondta ebéd után a bíró a feleségének:

„Miféle legátus ez! Se nem eszik, se nem beszél, ha legalább inna!”

Délután királynő választani jött össze a falu apraja-nagyja. Katát kiállították ki egyhangulag! Ki is merte volna szépségét összemérni Kataéval. Pedig voltak szép leányok Valkón, de Kata mégis a legszebb volt.

A fiatalok tánczra kerekedtek. Folyt a dinom-dánom. Fogyott a kalács meg a bor. Járt a táncz, húzta a cigány s Gazsinak majd megszakadt a szíve, amikor meglátta Katát Gál Ferkóval tánczra perdülni. A legény szenvedélyesen magához vonta a leányt, akinek a táncz heve tüzrózsákat ültetett arcára. Kata szeme a boldogságtól úgy ragyogott, mint két tündöklő csillag az éj sötétjében. Apró, piros csizmás lábai oly helyrevalóan szedegette, hogy bizony Isten ucsese még a színházba sem

elemésztették, de pár hónappal ezelőtt a fiatal asszony ismét anyai örömeinek nézett elébe. A dolog nem okozott nagy gondot az asszonynak, mert bizott az előbbi sikerben. Nagy lett azonban a rémület két héttel ezelőtt, mikor a katonaférj megírta, hogy a szerb husvéti ünnepekre hazajön. A fiatal asszony rögtön elhívatta Tomics Krisztina kuruzslónót s megállapodtak, hogy hamarosan segítenek a bajon. A kuruzsló asszony elvégezte a műtétet, de az olyan rosszul sikerült, hogy a fiatal asszony halálos beteg lett. Ebben az állapotban találta őt Araczkai Szvetozár, a ki mult szombaton reggel érkezett haza. A fiatal katona még aznap megtudta, hogy mi baja van az asszonynak és hogy kívül folytatott szerelmi viszonyt. Heves összekocczanás történt apa és fia között, miközben a katona felkapott egy baltát s azzal vagdalta össze az apja fejét, aki az ütések következtében szörnyet halt. A beteg fekvő asszony hallván, hogy a másik szobában mi történt, észrevétlenül kíváncszorgott a házból és átment a szomszéd-ba, ahol elrejtőzött. Ez volt a szerencséje, mert a gyilkos katona, amint az öreg Araczkival végzett, a bűnös asszonynyal is le akart számolni, de azt már nem találta. A gyilkost letartoztatták.

Állandó közúti Dunahíd. Baranyavármegye f. hó 12 én tartott közgyűlése oly értelmű indítványt fogadott el, hogy a Közép-Dunának a Baranyavármegye területét érintő legalkalmasabb dunaszakasz egy megfelelő pontján állami költségen állandó közúti hiddal való átkötése és ennek az állami beruházásai alkotások közé leendő felvétele érdekében az országgyűlés képviselőházához és a magy. kir. kormányhoz fölrat intéztessék. Hát mi hol maradunk? Több mint egy éve hogy a mi állandó hidunk érdekében a városi közgyűlés hasonló határozatot hozott, sőt azt is határozatba vette, hogy a kormányhoz intézendő feliratot egy küldöttség terjeszse elő. A küldöttséget meg is választották. S azóta? Se küldöttség, se felirat. Persze, persze. Szép a sült galamb meg a tátott száj meséje.

A szabadkai ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Klein Henrik ügyvédet lemondás folytán, Schäffer Mór drt halálkozás folytán törölte az ügyvédek lajstromából. Schäffer Mór iródlájának gondnokává Schäffer Adorján drt nevezte ki. Az ügyvédek lajstromába iktatta:

tudja szebben a tánczok mesternője. Gazsi ugy szeretett volna a mulatozók közé vegyülni, volik kaczagni a jó magyaros téfákon, tánczolni. . . De a lelkész szava lebegett előtte: „Ne tánczoljon a pünkösdi cécón fiam!” Nem tánczolt s ette magába szíve keservét. Kata észrevette az álmodozó ifjút s odaszólt.

„Hát kend legátus ur, miért nem tánczol?”

Gazsinak arcába szökött a vér! Valami kéjes egyszersmind kinos esiklandozás futotta át testét.

„Nem tudok. . . .” hebegte . . .

— „Nem tud? Mióta kell tanulni a tánczot? csak szív kell hozzá, meg láb! Csak nem érzéketlen?”

Hejh, ha most megmondhatta volna Katának, hogy mennyire nincs fogytán érkeinek! De így csak annyit mondhatott, hogy jobban szereti ő a tánczot nézni, mint járni.

— „Kár,” mondá csengő hangon Kata: szerettem volna egyet a legátus urral tánczolni. . . Isten vele legátus ur Mulasson csak ugy, ahogy tud. . . Hó a Ferkó! Nem tud egy perezig sem meg lenni nélkülem az istenadta.

De hiszen Gazsi sem tágitott volna egy tapottat sem mellőle, ha. . . .

A májusi szellő elvitte pünkösdi virágainak illatát messze. . . messze. . . Gazsinak is el kellett válni Valkótól. . . Elbucszott mindenkitől.

Pastrovics János drt, Mikosevits Kanut drt Zombor' Steinitz Gyula drt Bácsfeketehegy, dr. Endrőczy Miksát Ujvidék, Zsulyevics Antal drt és Székely Zoltán drt Szabadka szék-helylyel.

Legujabb. A vasutas sztrájk.

(Telefonjelentés.)

A vasutas sztrájk ma délelőtt 1/2 11 órakor kiütött. Az ország minden irányában, amerre Stephenson gőzmasinája csak eljut, elvitte a táviró a vasutasoknak a központ üzenetét: be kell szüntetni a forgalmat amíg az állam a „fehér rabszolgák” jogos kívánságait nem teljesíti. És a mesés összetartással szervezett mozgalom ma délelőtt teljes sztrájkjal lepte meg a világot. Sehol az országban vonat addig nem fog közlekedni, sehol egy vasutas egy másodpercnyi szolgálatot nem teljesít, amíg a kormány a vasutasok követelésének eleget nem tesz.

A vasutak történetében egyedülálló lesz a magyar vasutasok sztrájkja mert erre még példa nem volt. A kormány kötelessége a vasutasok kívánságait teljesíteni és hihetőleg befogja látni, hogy a vasutasok ezen utolsó fegyverükhöz a sztrájkhoz csak kényszerűséből nyultak.

(Telefonjelentés déli 12 ó. 30 p.)

A vasutasok sztrájkja ma délelőtt kiütött. Az ország minden irányába sürgönyileg értesítették a vidéki állomásokat, hogy a sztrájkot megkezdték, mire a vidéken is mindenütt be-szüntették a forgalmat. Ma délelőtt 1/2 11 óta egyetlen vonat sem indult már el Budapestről. A vasuti- és táviró-ezredet sürgősen szolgálat-tételre rendelték be, de valószínűleg a vasuti ezred csak a budapesti—bécsi vonalon fogja a forgalmat lebonyolítani. A Budapest központi és nyugati pályaudvart és a fővonalokat katonasággal szállták meg, mert a vasuti testek megrongálásától félnek.

Az ujvidéki állomás ma délelőtt 3/4 11 órakor kapta meg a sztrájk kiütéséről szóló hivatalos értesítést, mire az összes hivatalnokok, szolgák és munkások a sztrájkot kimondták. Ujvidékről természetesen szintén nem indult vonat. Az utolsó vonat, a mely elment, az 1 ó. 10 p.-kor Zimonyba indult, vicinális vonat volt.

Utoljára még beállított a falu birájához, szeretetébe ajánlotta magát továbbra is s a bíró kifejezte volt, hogy szívesen látná máskor is. . . A bíróné utaválót is adott Gazsinak. Azután Kata jött elő a konyhából, kipirult arcuzal, lisztes kezekkel, melyeket úgy törült le kötényébe s csak aztán nyujtotta oda a távozónak.

Gazsi melegen megszorította Kata apró, kövér kezefejét s elment, az ajtóból utolsót intve az ablakba daloló Kata felé. . .

Gazsi hazatért busan, leverten. Társai megszokott vig kedélyét nem tudták megmagyarázni. Összegyűltek a monasztori korcsmában s ittak, hiszen volt miből! Gazsi husz forintot kapott a legatióért! Nem sokára üresen állt a nagy palack az asztalon.

— „Még egy üveggel Samu bátyám” rendelkezett Gazsi.

A ivókára leszállt az est. A diákok lassan-ként leitták magukat, csak Gazsi birta még. De aztán őt is leszedte lábáról a székelyhidi bor. . . Mikor aztán Gazsi teljesen részeg volt, felkapta a boros üveget, a falhoz vágta s úgy ordította:

„Hát kend legátus ur, miért nem tánczol?”

Kócz Gazsi nem ment azóta legatióba.

Nagy Béla.

Távirat (Bpest, 1 óra.)

— Saját tudósítónktól. —

A rákosi főnök felfüggesztése folytán ki-
ültött a vasutasok sztrájkja. A vonatokról le-
szálltak, a vezető jelzéseket megállásra he-
lyezték. Zágrábról 500-an jöttek. Budafokon,
Rákoson kiszálltak, mert elfogták volna. Allo-
másokat 44-es és a bosnyák ezred megszállták.
Gyorsvonatokat elindítják. Legközelebbi allo-
máson megint megtagadják a szolgálatot. Egy
vonat se közlekedik már. Dinamitpatronokat
elhelyeznek a vágányokon. Drótokat elvágják.
Vidéki állomásokon kiültött a sztrájk. Három
letartóztatás történt. Kár óriási.

(Bpest, 2 óra 30 p.)

Képviselőházban nagyban tanakodnak. El-
terjedt a hír, hogy a postások szintén kimond-
ják a sztrájkot. A kormány felfüggeszti a va-
sutak igazgatóságát.

Színház.

Szombaton a „Drótos tót“ került másod-
szor előadásra. Nagyszámú közönség mulatott
a jó előadáson. Kövessy és Szilassy de
a többi szereplők mind helyeiken voltak.
Rózsa és Kozma szépen énekeltek.

Vasárnap két előadás volt. Délután a „Kor-
nevillei harangok“-at adták. Utolsó zugig meg-
telt a színház. A szerepkiosztás ugyanaz volt
mint először, s az előadás ellen sem lehet
kifogást tenni. Este szintén nagyszámú közönség
előtt a szeniális ezigányprimás darabja „Czi-
gányélet“ került előadásra. Ezt megelőzte
Posa Lajos énekes prologja amelyet Rózsa
gyönyörűen énekelt el. Meg is kellett ismételnie.
Maga a darab ha nem is hibáktól ment
sok szépséggel bővelkedik s különösen az
első felvonása megkapó jeleneteket tár fel.
Szilassy Etel nemcsak hogy nagyon szép,
hanem nagyon jó Maresa is volt. Almásy
elég jó domborította ki szerepét, Latabár
is jó jellemezett. Igen jó volt s eredeti s
hozza minden tulzás nélküli Magyar Lajos
a Dudrai szerepében Nagy Dezső mint
mindég tökéleteset nyújtott. De e jó előadás
keretén belül is legjobb alakítást talán Ká-
rölyiné mutatott be.

Hétfőn kis közönség előtt a Szultán ope-
rettet adták. Kár hogy ezt a szép előadást
ilyen kis közönség hallgatta. Ugy Szelim
szerepében Ujvidéken még senkisémet énekelt
mint Ruzsinszky. Azonkívül toaletejei is
feltűnést, kelteket. Szilassy gyönyörű
Roxelán volt, és pajzán játéka és éneke is
kielégítette a közönséget. Tury Mariska
is eléggé helyén volt. Nagy Dezső Ali
szerepében pompás alakot mutatott be. Ma-
gyary jó Bimbasi volt annál gyengébb
volt saját szerepében Latabár. Gáston
szerepében Kozma sem volt a legjobb.

Kedden Gárdonyi Géza „Annuska“ vig-
játéka került színre. Kevés bonyodalma
de mégis kedves darab az előadás maga
egyike volt a gyengébbeknek s jóformán
Nagy Dezsőnek köszönhető hogy az mégis
élvezhető volt. Különben az előadást szép
számu közönség nézte.

Szerdán Gasparone-t ismételték ugyan
olyan jó előadásban mint először. A szereplők
is ugyanazok voltak

Irodalom.

A „Zenélő Magyarország“ zongora- és
hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XI-dik
évfolyam 8-dik füzeté a következő szép zene-
műfajdonságokat közli: I. Gerber Jenő „Jaj
de busan szól a harang Titanyba“ magyar dal.
II. Greizinger — Bihari kesergője magán
hegedűre átírva. III. Erdélyi Palat Leó
„Dori von Freischmecker“ Budapesten confiskált
szentatios kuple magyar és német szöveggel. IV.
Zwoff Sándor „Orosz himnusz“ — Russische
Nationalhymne.

Ily gazdag tartalommal jelenik meg a
minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zene-
műfolyóirat minden egyes füzeté, úgy hogy elő-
fizetői az érdemesebb zeneműveket, melyet az

leforgása alatt meg megjelennek a havonta kétszer
megjelenő füzetekben kapják.

Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 koro-
na, félévre 6 korona, negyedévre 6 füzetre 3 ko-
rona

Előfizethetni a most folyó II évnegyedre,
valamint az előző évnegyedre is a „Zenélő
Magyarország“ (Klökner Ede) zenemű kiadóhivata-
lában Budapesten, VIII. József-körút 22/24 hol
együttal minden nyomtatásban megjelent zenemű
a legolcsóbban megszerezhető.

Kiadó laptulajdonos: **dr. Nemes-Sándor.**

2266. tkv.

1904. szám

Póthirdetmény.

Bleich Fülöpnek Zsivánovits Mladen
elleni végrehajtási ügyében az 1713/tkv.
1904 sz. végzéssel kibocsátott árverési
hirdetmény és árverési feltételek akként
módosíthatnak hogy a pirosi 527. sz. be-
tétben A. I. és A. II. a. felvett ingatlanok
az 1904. évi május hó 11. napjára kitü-
zött árverésen csak annyiban fognak a
C. I. a. özv. Zsivánovits Todorné javára
bekebelezett jog fentartása mellett elár-
vereztetni, a mennyiben az összes vétel-
ár a szolgalmi jogot megelőző elsőbb-
séggel Szabó Péter javára 800 korona
és járuléka erejéig bekebelezett követelés
teljes kielégítésére szükségesnek mutat-
kozó és ezuttal 1200 koronában meg-
határozott összeget meghaladja; a meny-
iben azonban az ingatlanok a szolgalmi
jog fentartásával oly árban adatnék el,
mely a megállapított 1200 koronát meg-
nem üti, az árverés hatálytalanná válik
és az ingatlanok a szolgalmi jog fen-
tartása nélkül a kitűzött határnapon
újabbán elárvereztetnek.

Ujvidéken, 1904. évi márczius hó 17-én.

Saághy
kir. törv. bír.

Világhírű!

a „Rekord“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült élet-
nagyságú arcképeiről, melyeket elismert művészek által
készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elis-
merő levél a világ minden tájáról.

ELSŐRANGU KÉPEK ÁRAI:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63
cm. nagyságban ára **20 kor.**

Legfinomabb kivitelű **Blom. Platin és kék rajz** - ára **5 kor.**

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságú festményt készítünk mindenkinek
teljesen ingyen, ha részünkre 5 rendelést szerez és a o-
kat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet

Budapest, VII., Rottenhiller-utca 46.

**Szőlőbirtokosoknak,
mezőgazdáknak:**

Akáczfából hasított szőlőkarót,
Akácza kerítési oszlopot,
Akácza komló oszlopokat.

BOGNÁROKNAK:

Akácza kerékküllöket,
Akácza gömbfát,
Akáczfából nyersen vagy félig ki-
dolgozott kocsirészeket a legjutányosabb
árak mellett ajánlunk. Ugyanitt minden-
nemű fák is kaphatók.

WOLF és TROSTLER

UJVIDÉK.

Iroda: Duna-utca 7. sz.

Fatelepe: Örménytöltés mellett.

4⁰/₀ -OS

törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti
és külföldi elsőran-
gu pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 érté-
kéig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.
Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, ál-
lami és magánhivatalnokoknak,
kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül
1—15 évi terjedő időre

gyorsán és diszcreten.

Bank- és magánadóságek convertálása

MELLER LAJOS és TÁRSAI

bankbizomány

Budapest, VI., Dávid-utca 15.

(Törvényszékileg bejegyzett cég.)

PÉNZ

A világhírű erfurti vetemény

magvokról szóló legújabb

magyar kiadású főmagárjegyzékünk

kertek és mezők számára megjelent, melyet minden t. olvasónak ingyen és bér-
mentve megküldünk, és kérjük azt egy levelezőlapon megrendelni.

Liebau & Co.

udvari szállítók,
magtermesztők, mű- és
kereskedelmi kertészek.

Erfurt 1.

Németország.

U. i. A vetemény-magvak behozatalaért nem kell vámot fizetni. Egy 5 kgos
postaesomagnak a szállítási díja Magyarország bármely postaállomására csak
60 fillérbe kerül.